

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szerda 1908. október 14.

213. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A fiumei utcák új elnevezése.

Baccich Icilio és társai, kik immár teljesen a kezükben tartják a város gyepelőit, újabb felháborító merényletre készülnek e város ellen hogy féktelen irredentizmusuk bélyegét a város minden egyes utcájára is reányomhassák. Egy óriási konfuziót teremtenek a város évtizedeken át megszokott utcaneveiben, csak azért, hogy a Giustik, Tartinik, Alfierik és Bellinik mind ott ékeskedjenek az utcák falain, hirdelve Fiume tisztán olasz jellegét. Hogy szemünket kitörtüljék, elneveznek egy külvárosi rövidke utcát, melynek mindössze négy háza van, via Alessandro Peđfinek (legalább via Petőfi Sándor volna) és egy a kaszárnya mellett felvezető kurta lépcsőt, melynek *egyetlen* egy háza van, via Michele Munkácsynak.

A többi 3 új magyar utcanév nem egyéb mint a meglevő magyar nevű utcáknak átkezesztelése. Az Andrássy utca egyik részét ezentul via Lodovico Kossuthnak, folytatását pedig via Francesco Deáknak fogják elnevezni.

Az István királyunkról elnevezett via Stefano pedig via Stefano Türr lesz ezentul. (A F. E. tegnapi számának ama híre, hogy a Corso ezentul Corso Francesco Deák lesz, egyszerűen *nem igaz* és nem egyéb Zanella magyar lapjának ismert manőverezéseinél, melylyel a magyarságot el akarja altatni.) Ellenben eltűnik a meglevő kevés magyar utcáról az Ürményi név — a tér egyik oldala via Verdi, másik oldala pedig via Rossini lesz —, a Zichy teret Piazza del Commercio-nak és a Corsia Deákot via della Stazione-nak fogják hívni. Megállapíthatjuk tehát, hogy a magyar nevű utcák és terek száma végeredményben *egyetlen egygyel sem fog szaporodni*, sőt a mérleg hátrányunkra billen azáltal, hogy a város belső forgalmas részeiből eltűnik 3 magyar utcanév, hogy helyet adjon a külső részük két jelentéktelen utcaközében egy-egy magyar névnek.

Ellenben ott látjuk az új olasz utcanevek között az összes első-, másod- és harmadrendű olasz írókat, zeneszerzőket, festőket stb., úgy hogy az Adamich-térről kezdve, melyet ezentul Dante térnek fognak nevezni, csak úgy bőg majd felénk minden utcasarokról a „város olasz jellege“ és a drága Icilio ezentul még inkább beleképzelheti magát itt Olaszország kellő közepébe. Lesz Giusti, Tartini, Rossini, Bellini, Carducci, Leopardi, Alfieri, Bedini, Domizetti, Verdi, Manzoni, Cambieri, Dante, Sanzio, Goldoni, Pellico, Fabris, Galilei, Simonetti, Canapini, Tommasco, Torricelli, Petrarca, Volta, Vespucci, Michelango, Tiziano, Frascati, Pereti, Carpaccio, Givia, Vinci, Colombo, Prandi, Parini s egy csomó hasonló nevű utca. Nem akarjuk egy szóval sem lebecsinyezni Olaszország irodalmának és művé-

szetének igazi nagyságait, de vannak a fenti nevek között olyanok is, akik mellett egy Madách, Vörösmarty, Kölcsey, Arany, Jókai, Liszt Ferenc, s még sok más ékességünk valósággal irodalmi és művészeti nagyságok.

Hát államférfiaink és hadvezéreink közül hol van az új utcanevek végtelen sorozatában a Széchenyi, Rákócy, Hunyadi név? Hát Corvin Mátyás, Nagy Lajos és nemzetalapító Árpád fejedelmünk nevét miért keressük hiába? Vagy azt hiszik ezek az urak, hogy az a kultúra és a történelem amelyről *ők* nem tudnak s amelyet *ők* nem akarnak megtanulni, azért megszűnik igazi kultúra és dicső történelem lenni.

Az, annexió hatása Bosznia-Hercegovinában. A beérkezett jelentésekből összefoglalva az annexió hatását, kitűnik, hogy az számos kerületben még sokkalta kedvezőbb, mint a fővárosban. Egyes helyeken eleinte a meglepő és bizonytalan hírek hatása alatt a hangulat némileg nyomott volt. Azóta azonban mindenütt bizakodó felfogás foglalt teret. A tartomány szerb lakossága különösen a tuzlai kerületben minden várakozás ellenére a legmagasabb mértékben meg van elégedve az annexióval. A tuzlai kerületi főnökség szombaton kihirdette a proklamációt, mire a helység elöljárója beszédet intézett a kerületi főnökhöz, melyben köszönetet mondott az uralkodónak az annexióért, amelyet a parasztság már régóta óhajt és amelyben a béke zálogát látja. Az annexió híre a lakosságot nagy mértékben felkésztette, mely lelkesedés átragadt a muzulmánokra is. A lakosság Srebrenica bányavárosban a kerületi főnökség háza előtt fáklásmenetet rendezett. A szerb egyházközség elnöksége a szerb lelkeséssel lojális beszédeket intézett a lakossághoz.

A városka török lakossága a templomban hálaadó istentiszteletet tartott. A szerb határ közelében fekvő Zvornikban eleinte aggodalmas hangulat uralkodott, amely Szerbiából érkező riasztó hírekben lelte magyarázatát. Később azonban a szerbek úgy mint a törökök egyhanguan az annexió mellett foglaltak állást. A szávavidéki szerb lakosság körében újból az a meggyőződés és hit kapott lábra, hogy a nép üdvét csakis az uralkodótól várja. Egyes, némileg elszigetelt török községben a proklamáció eleinte ijedelmet keltett, amennyiben vallásuk szabad gyakorlatának veszélyeztetésétől tartottak, később azonban, amidőn az előjáró az annexió intenciójáról felvilágosította a lakosságot, a nyugalom csakhamar helyreállt. Hasonló jelentések érkeznek számos hercegovinai helységből, ahol a lakosság rendszeresen végzi mindennapi munkáját. A nyugalom minden tekintetben biztosítva van.

A képviselőtestület ülése.

A városi képviselőtestület pénteken este megszakított ülését tegnap este 6 órakor folytatta mindössze 25 városatya jelenlétében, kik az ülés folyamán 22-re apadtak le.

A tárgysorozat lényegesebb pontjai közül kiemeljük a következőket:

Egy második utcai kövezetlapító gőzhen-ger költségeire megszavaznak 17,000 koronát.

A nyomtatványok és könyvkötészeti munkáknál felmerült hitel'ullépések miatt 5290 korona póthitel folyósítatik.

A városi kórház kezelőségének javaslatára elhatározták 40 új kórházi ágynak beszerzését 4620 korona költségen. A határozatot végrehajtás előtt a belügyminisztériumnak kell felterjesztetni jóváhagyás végett.

Áttérve az új *ipartörvény* tervezetének tárgyalására, felolvassák a kereskedelmi és iparkamara részletes szakvéleményét a törvényjavaslatról.

Kuscher dr. megjegyzi, hogy egyszeri hallásból nem lehet a fontos törvénytervezetet megismerni. Indítványozza, hogy adják át az egész ügyet egy albizottságnak, a kamara szakvéleményét pedig nyomassák ki.

A polgármester Kuschernek válaszolva kijelenti, hogy a törvénytervezet körülbelül 880 paragrafusból áll, eddig magyar nyelven jelent meg és annak pusztá felolvasása is több órát venne igénybe. Olaszra a kormány csak akkor szándékozik fordítani a javaslatot, amikor annak szövege a mindenünnen beérkező vélemény nyilvánítások alapján véglegesen meg lesz állapítva és törvénynyé válik.

Baccich Icilio csatlakozik Kuscher indítványához, csak azt akarja még hozzátenni, hogy a kormányt szólítsák fel, hogy *minden a fiumei rappresentanza elé terjesztendő törvénytervezetet vagy átiratot olasz nyelvre fordítva küldje be a városnak.* (Tehát az egész magyar állam ő utánuk igazodjék, azért mert *ők egy jogot, a belekontázkodás jogát élvezik a magyar állam és Széll Kálmán gyengeségéből.* Hisz nem muszáj ezzel a joggal élniök, ha derogál nekik azt a barbár nyelvet megtanulni. — A szerk.)

A polgármester Baccich Icilio-nak azt válaszolja, hogy a kormány minden átiratot magyar nyelven küld le s az itteni kormányzóság fordítja a rövidebb terjedelmű dolgokat olaszra. Mindazonáltal szavazásra bocsátja Baccich javaslatát, melyet a képviselőtestület egyhangúlag elfogad. (Ismét sikerült pofon ütniök a türelmes magyaroknak odatartott ábrázatát.)

Áttérnek azután a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslat tárgyalására. (A budapesti országháza, melynek kapui csukva vannak most, valósággal belesárgulhatott az irigységbe. — A szerk.) Felolvasásra kerül erre vonatkozólag a helybeli magántisztviselők egyesületének a vasárnapi munkaszünetéről szóló beadványa is.

A városi tanács állásfoglalásában több változtatást óhajt a törvényben, többek között azt a magántisztviselők egyesülete által perhorreszkált módosítást, hogy az elkerülhetetlenül szükséges vasárnapi munka és az azért adandó hétköznapi kárpótlás szabad egyezkedés tárgya legyen főnök és alkalmazott között. (Ez esetben az alkalmazott függő helyzete mellett mindig vesztes fél volna. — A szerk.) A város által óhajtott változtatásokban a „lingua italiana“ körül kifejtett állandó buzgólkodás sem hiányzik, amennyiben azt óhajtják, hogy a hétköznapi kárpótlásról vezetett jegyzékek *minden esetre* olasz nyelvűek legyenek, holott ez a dolog minden irodának a belügye.

Stupicich városatya ellene van éppen az alkalmazottak'érdekében a főnökök és alkalmazottak közötti szabad egyezkedésnek.

A polgármester szavazásra bocsátja a kérdést, de csak négyen pártolják Stupicich indítványát, úgy hogy a városi tanács javaslatai mindenben változatlanul elfogadjának.

Ezután a fiumei történelmi emlékeket kutató bizottságba bevásztják Dalmartello és Gigante tanárokat, a városi takarékpénztárt ellenőrző bizottságba Paicurich Mátyást és a városi közművekre felügyelő bizottságba 22 jelenlevő közül leadott 14 szavazattal Baccich Iciliót.

Az ezután következett zárt ülésben többféle segélyt és ösztöndíjat szavazott meg.

UJDONSÁGOK.

— **Fuhrmann Ferenc dr. visszatérése.** Fuhrmann Ferenc dr. miniszteri tanácsos, a m. kir. tengerészeti hatóság alelnöke tegnap délelőtti szabadságáról Fiumeba érkezett vissza és azonnal átvette hivatala vezetését.

— **A világforgalom új utja.** Humboldt Sándor jóslása, hogy a Tehuantepec-szoros valamikor a világkereskedelem hidja lesz megvalósult. A szorost át épített és egy esztendejé üzemben tartott vasutat, amely az Atlanti Óceánt a Csendes tengerrel köti össze, 1908. október elsején átadják a nemzetközi forgalomnak. A Tehuantepec-szoros, amely nevét a hasonló várostól kapta, ott terül el, ahol Észak-Amerika nyugati hegylánca véget ér. Topográfiai helyzeténél fogva alkalmas arra, hogy egyik tengerből a másikba juthassunk. A munkálatok nagyon lassan haladtak előre. 1888-ban mindössze 108 kilométer volt készen és még hat év lefekt, míg az összeköttetés a két Óceán között elkészültnék volt tekinthető. A vasutnak azonban hibája volt, hogy sem kiinduló sem végső pontja nem volt kikötő, ami az igazi forgalom számára elengedhetetlen. A mexikói kormány tehát a londoni S. Pearson és fia céggel olyan szerződést kötött, amely az az eredményt biztosította. A vállalkozók energikusan láttak a munkához és 1907. elején megnyitott a Tehuantepec-vasut, amely 310 kilométer hosszúságban összeköti Puerto-Mexikó kikötőjét Salina-Kruzzal. Az építés 1907-ig 15 millió mexikói dollárba került, a kikötők megépítésére és felszerelésére pedig 40 millió dollárt fordítottak. Azonkívül a még hiányzó munkálatokra 20 millió dollárt irányoztak elő. A Tehuantepec-vasut teljes címe Ferrocarril Mexicana del Istmo, egész hosszának időtartama egy fél nap. Útirányának a Panama-csatornával szemben az a föltétlen elsőbbsége, hogy máris forgalomban van, míg amaz még sokáig várta magára. Megbecsülhetetlen, hogy az új út könnyen és gyorsan bonnyolítja le ezt a forgalmat, amely Délamerika déli határán kénytelen elvonulni, hogy a Csendes Óceán partjai felé juthasson. Az új vasut jelentőségét igazolja az is, hogy több nagy hajóstársaság máris közvetlen hajóösszeköttetést rendez be a két végső kikötőbe. Az első hajó a Fürst Bismark, szeptember közepén indult el Kuxhavenből Puerto-Mexikóba és a Kozmosz-társaság hajói hónaponként kétszer fognak szállítványokat közvetíteni Salina-Kruz és az észak- és délamerikai kikötők között. Kétségtelen, hogy ez az új transzpacifikus vonal nagy hasznára fog válni a világforgalomnak.

— **Feljelentés egy török vitorlás ellen.** Velichich János, egy vitorlás tulajdonosa tegnap megjelent a rendőrségen és eladta, hogy Scoglio (Cherso sziget) partján ezer darab hasáb száraz fát tartott raktáron s hogy a csütörtöki nap folyamán egy török lobogóval bíró vitorlás megjelent a sziget mellé, berakta a fát és Fiume felé vett útját. A rendőrség és a hatóság szigorú nyomozást indított, de eddig nem sikerült megtudni, hogy merre jár az a titokzatos török vitorlás.

— **Meglopott révkalauz.** Sirola Ferenc révkalauz tegnap bejelentette a rendőrségnek, hogy az Edmondo de Amicis utca 5. számú házban a lakása padlásából több öltözetét és fehérneműjét ellopták. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **A petroleum-kartel.** Megemlékeztünk már azokról a tárgyalásokról, amelyeket a jelentékenyebb osztrák-magyar petroleum iparosok folytattak egymással, hogy érdekszövetséget köthessenek. Ezek a tárgyalások, amint bennünket értesítettek, most holt pontra jutottak és egyelőre semmi kilátás sincs arra, hogy a kartelt nyélbe üssék.

A petroleum finomítók aránylag sokkal kedvezőbb helyzetben vannak most, mint a nyersolaj termelők, noha a nyersolajnak utóbbi nagy hanyatlását a finomítók nem érezték, minthogy magasabb árakon vannak kötések, a mit előbb át kell venniük. Ez az egyik oka annak, hogy a finomított petroleum ára nem tart lépést a nyersolaj ármozgalmával.

Ennél is nagyobb mértékben akadályozták a finomított petroleum olcsóbbodását, azonban egyrészt a technikai okok, másrészt meg az, hogy a kivitel élénkebb és finomított áruban aránylag csekélyek a készletek. A technikai okok pedig abból állanak, hogy a most feldolgozásra használt galiziai nyersolaj nagyobb mennyiségű mellékterményt, ézö petroleumot tartalmaz, úgy hogy az élénk feldolgozás sem okoz túltermést a petroleumban.

— **Horvát veszedelem a Máv-nál.** Meglehető jelentést vettünk, amelyből a magyar királyi állanvasutak horvátországi vonalainak teljes elhorvátosodását állapíthatjuk meg. Fölvívjük erre a körülményre a kormány figyelmét s erélyes intézkedéseket várunk a tarthatatlan állapotok megszüntetésére.

Értesülésünk szerint a vasutasok a horvátországi vonal sok állomásain már *nemcsak magánügyeket, hanem hivatalos dolgait is horvát nyelven végzik.* A hivatalokban minden felé a horvát nyelv járja. Az állomások horvátul érintkeznek egymással, a távirat váltás, a telefon jelentés horvátul folyik s a demoralizáció oly magas foku, hogy az üzleti szabályzatot, amely hivatalosan a magyar nyelv használatát rendeli el, semmibe se veszik.

Egy magyar vasutas székfériu a minap lenn járt Horvátországban s elszomorodottan konstataulta, hogy horvátországi vonalainkon nemsokára bekövetkezik az, amitől mindig tartottunk, a teljes elhorvátosodás.

Ma már a Horvátországban élő vasutas is kénytelen horvátul rendelkezni, holott az üzleti szabályzat ezt határozottan tiltja. Ez a magyar vasutas azt írja nekünk, hogy megkérdezte egy horvátországi magyar állomásfőnöktől, hogy miért nem követeli alantasaitól, hogy legalább a hivatalos szolgálati teendőiket lásák el magyarul. Az állomásfőnök így felelt:

— Ma már bajos ilyen követelésekkel előállunk. A horvát agitátorok jól elvégezték a munkájukat s most már csak szigorú rendszabályok segítenek. Ha én azt merném követelni alantasaimtól, hogy tartsák be az üzleti szabályzatot és hivatalos dolgait végézzék magyarul, rám uszítanák az egész falut s nem tudom élve menekülhetnék-e innen.

A fenti nyilatkozat nem szorul bővebb kommentálásra. Reméljük, hogy a kereskedelemügyi kormány tudni fogja a kötelességét s erélyes intézkedéssel fog a Máv. horvátországi vonalain a magyar nyelvnek érvényt szerezni.

— **A kikötőből.** Október 13-án. Érkezett „Bari” olasz gőzös Bariból 40 tonna szentjano kenyérral és 30 tonna fűgével, „Persia” osztrák gőzös Triesztből üresen, „Tebe” osztrák gőzös Triesztből 1000 zsák fűgével, 600 zsák szőlővel, 100 hordó borral, 600 zsák korpával és 100 bál dohánynyal, „Castore” osztrák gőzös Triesztből üresen, „Zrinyi” magyar gőzös Valenciából 160 tonna vegyesáruval.

— **Közvetlen díjtételek a Ravennával való forgalomban.** A m. kir. állanvasutak közlik, hogy f. évi október 16-ával Ravenna kikötője felvételik a magyar tengerentúli forgalomba (Fiumén át) még pedig a 3. és 24. sz. díjtáblázatok XII. sorszáma alatt felsorolt kikötők közé.

Ezzel új szolgálat létesítetik közvetlen díjtételekkel a magyar állomásokról Ravennáig.

— **Egy híres római kávé halála.** Minden Rómát járó idegen ismeri az Aragnokávéházat a Corso elején, de aligha van fogalma e szinte világhírű kávéház tulajdonképeni jelentőségéről. Itt gyűlnek össze napról napra a politikusok és hírlapírók, itt tárgyalnak a miniszterek az ellenzék vezéreivel, itt alakítanak s buktatnak meg kormányokat. Két év óta különös balsors üldözi ezt a kávéházat, mely nélkül Róma el sem képzelhető. Két évvel ezelőtt egy elbocsátott pincér agyonszurta az üzletvezetőjét, pár nappal később nagy verekedés folyt le a teremben két szocialista csoport közt, ezelőtt egy évvel pedig egy a bejáratnál elhelyezett s fölröbbant bomba óriási pusztítást és zavart idézett elő benne. Ez az

esemény végzetes hatást gyakorolt az egyik tulajdonosra, a 40 éves Arturo Aragnora. Az a rögeszméje támadt, hogy kávéházát s öt valaki fenyegeti. Végül gyógyintézetbe kellett szállítani, hol hónapokig tartó sorvadás után e hónap másodikán meghalt. Impozáns halotti menet kísérte utolsó útjára a példátlanul népszerű kávéház tulajdonosát.

— **Abbazia vendégei.** F. évi szeptember elsejétől október 7-ig Abbaziába érkezett 4421 fűrdővendég és az október 1-től 7-éig terjedő utolsó héten 525 személy. A jelenlevő fűrdővendégek száma október 7-én 1914 volt.

A közönséghez!

1908. október elsőjével új előfizetést nyitunk „A Tengerpart”-ra, mely Fiuménak egyetlen, független, a hataimtól meg nem vásárolt magyar napilapja és öt év óta megalkuvás nélkül küzd itt a fiumei magyarság érdekeiért és törekvéseiért.

„A TENERPART”

nemsokára *hatodik évfolyamát* kezdi meg és a legutóbbi évek zavaros sajtóviszonyai között egyetlen *állandó* támasza és zászlóvivője volt a fiumei magyarságnak. Igérjük, hogy e célunknak a jövőben keitőzött erővel és buzgalommal fogunk megfelelni és minden lehetetünkkel szolgálni fogjuk a fiumei magyarságot, melynek szeretete és támogatása

„A TENERPART”

egyedüli talpköve volt eddig és lesz a jövőben is.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre 24 korona

Fél évre 12 „

Negyedévre 6 „

Egy óra 2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

„A TENERPART”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.

Telefon 229. sz.

Távirat ◀▶ Telefon.

Tüntetések Konstantinápolyban.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 13. A Konstantinápolyban élő montenegróiak tegnap a különféle nagykövetségek előtt tüntetéseket rendeztek. A montenegrói és a szerb követség palotáiból kijöttek az illető követek és nyugalomra intették a népet, kik erre üdvözölő táviratot küldtek a montenegrói fejedelemnek és a szerb királynak.

A török sajtó egy tiltakozó meetinget készít elő Ausztria-Magyarország ellen. A gyűlés határozatát megküldik majd az összes törökbarát hatalmaknak.

Török hadihajók Számoszban.

LONDON, okt. 13. Ideérkezett hírek szerint egy török cirkálóhajó és 3 török torpedóhajó elindult Számoszba.

Athénben is bojkottálják áruinkat.

ATHÉN, okt. 13. Athén utcáin nagy plakátokat ragasztottak ki, melyekben felhívják a lakosságot arra, hogy az osztrák és magyar árukat bojkottálja. A hajósoknak megtiltották, hogy csónakjaikkal az érkező Lloyd hajókhöz közeledjenek.

Megőrült szerb lelkész.

TITEL, okt. 13. Stefanovics Emil görög keleti lelkészt 36 rendbeli váltóhamisítás miatt egyházi elsőbbsége nemrég felfüggesztette. A törvénytársak az ügyben kítűzött tárgyalását a napokban el kellett halasztania Stefanovics betegsége miatt. Tegnap Stefanovics hirtelen megőrült, forgópisztolyt vett magához és abból lakásán 11 lövést tett. Az előhívott mentők alig tudták megfékezni. Tébolydába szállították.

Zimonyban feltartóztatott szerb hadiáru.

ZIMONY, okt. 13. Egy bárkán tegnap nagyobb mennyiségű töltényt és robbantó anyagot akart egy ember Szerbiába átvinni. A bárkát észrevették, megállították és elkobozták

az árut, mely nagyjából részben levő robantó anyag volt. Az áruvilágban vaszegeknek és egyéb vasanyagoknak volt a tartalom deklarálva és mindegyik láda más-más belgrádi cégnek szólt.

Tüntetések egy osztrák-magyar konzulátus ellen.

CATTARO, okt. 13. Antivariban zajos tüntetések voltak az osztrák-magyar konzulátus ellen. A néptömeg a konzulátus összes ablakait bevverte. Hír szerint letépték volna a konzulátus címerét is. Nikita fejedelem, amint a tüntetésekről értesítették, kocsiban az osztrák-magyar alkonzulhoz hajtatott és személyesen fejezte ki neki sajnálatát a tüntetések miatt.

A szerb bandák akcióba léptek.

BELGRED, okt. 13. A tegnapi nap folyamán több szervezett banda, melynek mind-egyike 60 felfegyverezett emberből áll, elutazott a bosnyák határ felé. A bandák tagjai legnagyobb részt régi harcosok a macedóniai felkelések idejéből.

Az osztrák és magyar áruk bojkottja

SZALONIKI, okt. 12. Az osztrák Lloyd „Tirol” gőzöse nem rakodhatja ki a Szaloniki-be címzett árut, mivel a kikötőmunkások vonakodtak a kihordásnál közreműködni. Az osztrák magyar konzul a valószínűsítését kérte.

Az üzletben a török lakosság megakadályozta a vevőket abban, hogy osztrák vagy magyar árut vásároljanak.

A dunai monitorok.

BÉCS, okt. 13. Egyes lapok azt a téves hírt közlik, hogy a dunai monitorok elhagyták Péterváradot és Zimony előtt vetettek horgonyt. Ezzel szemben hivatalosan kijelentik, hogy a hír nem felel meg a valóságnak és a monitorok még mindig Pétervárad alatt vesztegelnek.

Orosz cáfolat Aehrenthalnak.

SZENTPETERVÁR, okt. 13. Az orosz külügyminisztérium a „Novoye Vrenya” útján hivatalosan megcáfolja Aehrenthalnak az osztrák delegációban tett ama kijelentését, hogy Oroszországot Bosznia annexiója felől előzetesen megkérdezték volna.

Zboray Aladár halála.

BUDAPEST, okt. 13. A vasárnap este elhunyt Zboray Aladárnak holttestét ma déli-élt lakásán felavatalozták. A „Magyarország” szerkesztőségéhez, mely a ma délután végbenemő temetést rendezi, már eddig is számos koszorú és részvétirat érkezett. A nyitott sírnál Lovási Márton országgyűlési képviselő fog a „Magyarország” szerkesztősége nevében búcsút venni az elhunytól.

A spanyol anyakirálynő Budapestén.

BUDAPEST, okt. 13. Mária Krisztina spanyol anyakirálynő ma Frigyes főherceggel együtt Budapestre érkezett. A pályaudvaron ő a felsége spanyol királynőt spanyol tábornoki egyenruhában várta. Midőn a vonat megérkezett és a királynő kiszállt, Ferenc József igen melegen üdvözölte vendégét. Hosszabb beszélgetés után egy nyitott udvari hintóba szálltak mindketten és a közönség éjzenzései között felhajtattak a budai várba. Délután egy órakor a spanyol anyakirálynő tiszteletére a budai várban dejeuner volt, melyen a Budapesti időző összes főhercegek és főhercegnők részt vettek.

Képviselői beszámoló.

BUDAPEST, okt. 13. Csóthi Géza az ugodi kerület országgyűlési képviselője tegnapi kerülete székhelyén Csóthon beszámolót tartott. Csóthi választói aggodalommal fogadják a választói jog kiterjesztését.

Magyar-osztrák katonaszökevények.

BELGRÁD, okt. 13. Sabácból érkezik annak a híre, hogy tegnap az osztrák-magyar hadsereg kötelékéből harminc szökevény menekült oda. A szökevények valamennyien délmagyarországi illetőségű szerb legények.

Kossuth tovább informál.

BUDAPEST, okt. 13. A függetlenségi párt negyven tagja ma Kossuth Ferenc meghívására megjelent a kereskedelmi minisztériumban, ahol a függetlenségi párt vezére informálta pártja tagjait a készülő választói reform részleteiről. A megjelentek helyeslőleg vették tudomásul Kossuth szavait. A legközelebbi ilyen értekezlet csütörtökön lesz, amikor ismét a párt 40 tagja jelenik meg a pártvezetőség előtt.

Forgách gróf Belgrádban.

BELGRAD, okt. 13. Forgách gróf belgrádi magyar-osztrák követ, nászutazását félbeszakítva, ma ide visszaérkezett.

A nemzetközi konferencia.

PÁRIS, okt. 12. Ideérkezett konstantinápolyi jelentések szerint a tegnapi minisztertanácsban a porta elhatározta, hogy résztvesz a nemzetközi konferencián és nem fogja követelni, hogy annak programjára tűzzék Bosznia annexióját, a főszűl Bulgáriára helyezi.

Ausztria-Magyarország és Törökország között az utóbbi napokban folytatott tárgyalások megegyezésre vezettek s így a konferencia minden valószínűség szerint létre fog jönni.

Sikkasztó takarékpénztári könyvelő.

BUDAPEST, okt. 13. A budapesti törvényszék vizsgálóbírája ma elírogató parancsot adott ki Nagy Béla takarékpénztári könyvelő ellen, ki több sikkasztással van vádolva.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Fontos ujtás!!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kényelmét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina, Jelicich ház)
új vállalata, mely a világhírű
Kőbányai Polgári Söröző r. t.
palacksöreit mindenkinek lakásába
kötségmentesen szállítja.

Árusítja:

a világos márciusi sört,
a kőbányai barátsört és
a sörözőcének különleges, a leg-
jobb orvos tanároktól ajánlott
gyártmányát a

„Szent István” védjegyű Dupla maláta sört.

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesíttetnek.

Díjmentes házhöz szállítás!

Kicsinybeni eladás a Via Alessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksörök.

Fontos ujtás!

Marse L. Fiume

Via Governo (Corso).

Ujjonnan érkezett szalma- és nemezkalapok a legelső bel- és külföldi gyárakból. Gyermekek-különlegességek. Panama-kalapok.

Első fiumei magyar úri és női fodrász terem az Adria Palotában.

Külön női teremben hajmosás, fésülés, és mindennemű modern hajmunkák végzetnek.

teremben pontos és jó kiszolgálás.

Catti György utóda

és. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

tej, tejföl, túró és vaj
mindenkor frissen.

Tiszta akácméz.

nagyban és kicsinyben. TELEFON 534.

Élő virágcsokrot,

koszorút, virágdiszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárójában).

Cserépes növényben nagy választék.

Kiadó lakás.

A torpedógyár fölött levő Villa Flora egész első emelete, mely áll 4 szobából, kabinetből, konyha, pince, balkon és terraszból és egy hozzávaló kis parkból november 1-ére kiadó. A háztulajdonos címe megtudható a kiadóhivatalban.

Végeladás.

A felszámolás alatt levő Fiumei Butorgyár Részv. Társ. (Via Macello 6) mindennemű szalon-irodai s kávéházi széket s egyéb butorberendezéseket mélyen leszállított áron ad el.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknént kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Az új bérő által teljesen ujjaalakított és kiválóan vezetett
THERAPIA PALACE - CIRKVENICÁBAN
 kitűnő ellátást és kifogástalan kényelmet nyújt mérsékelt áron.
 Villanyvilágítás, házi fürdők, remek fővényű tengeri fürdő, saját tehenészet,
 jéggyár stb. Orvos a házban.

Felvilágosításokkal készséggel szolgál

Az Igazgatóság.

Telefon sz. 19.

Telefon sz. 19.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Via del Pozzo 2.

Raktárak Via delle Pile 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat vas- és fémárukban,
 mindenféle szerszámokban és épületvasalásokban.

Feliratok — Másoló prések. — Sulyzók.

Nagy raktár hidas-, tizedes és konyha-mérlegekben
 „KOMET” önműködő ajtózáró készülék.

Forgópisztolyok. — Szobapuskák. — Töltények.

II.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

V. évfolyam!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a melyent
 eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
 is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

V. évfolyam!

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg
 népszerűségét és olvasottságát.

VELENCZE

BONVECCHIATI

szálló és étterem a Szt.
 Márktér közelében.

Uj épület minden kívánt
 kényelemmel.

Szobák 2^{1/2}-3 lirától feljebb.

Teljes penzió 9 lira.

Az étteremben kitűnő konyha
 mérsékelt áron étlap
 szerint.

Tulajdonosok:
 Fratelli Scattola.

Kérjen bérmentve árlapots mintákat
 a vadászatra, erdőbe és turisztikára
 legalkalmasabb stájer

férfi-női lodenszövetből

és valamennyi, férfi- és fiurúhához,
 felöltőhöz és ulsterhoz való divat-
 szövetből a legolcsóbbtól a legfino-
 mabb minőségig a tisztességesnek
 elismert

OBLACK VINCENZ

első és legnagyobb lóden-kiviteli, ud-
 vari szállító cégtől

GRÁCZ MURGASSE 9 K.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy I. sz.

az általánosan elis-
 mert legolcsóbb be-
 vásárlási forrás férfi
 és- női divatcikkek
 és rövidáruban.

Hotel Meublé Jolanda

VELENCE,

Riva degli Schiavoni

a hozzátartozó Bavaria étteremmel. A
 vaporetok megállóhelye. Gyönyörű kilátás-
 tással. Tiszta kényelmes szobák. Olcsó
 árak. Családok számára külön megállapo-
 dások.

Tulajdonos
 Inganni E.

Venier Penzió és Vendéglő

Velence Szt. Márktér.

Szobák 2 lirától feljebb villanyvilágítással.
 Éttermek kilátással a Szt. Márktérre.

— Kitűnő konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. Tulajdonos
 (a Quadri kávé mellett) Marco Venier.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak
 Az idegenek találkozó helye.

Prodám és Társa Fiume

◀ Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése ▶
 Via Adamich I. sz. Via Adamich I. sz.

Villanyos világítási, villánhárító, telefon és villanyos-csengő berendezések.
 Villamos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolfram” villanykörték 70% árammegtakarítással.

Első fiumei magyar

kárpitos és diszító

Fiume, via Serpentina 20.

Vállal a legegyszerűbbtől a legmoder-
 nebb berendezésig minden nemű kárpitos,
 diszító és angol bőrmunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér Garami József.

a budapesti Steinschneider udv. szállító
 cég volt munkavezetője.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás
 ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló kö-
 zelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben.

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül
 a tenger partján saját fürdővel és
 kitűnő konyhával. — Mérsékelt árak.
 Kívánatra díjtalan prospektus.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek
 találkozó helye.

Luncheon és diner fix áron
 — és étlap szerint. —

Tulajdonos: Leupold Alfréd.